

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Fico: EK ne pomaže da se reši problem
tranzita preko Ukrajine

Vodeći trgovci naftom daju sumorna predviđanja tržišta u budućnosti

MOL postigao dogovor o tranzitu nafte preko Ukrajine

Novi sporazum o isporuci ruskog gasa Srbiji do kraja septembra

Energija za život

SADRŽAJ

NAFTA

Fico: EK ne pomaže da se reši problem tranzita preko Ukrajine ..... [OVDE](#)

Vlasti Saudijske Arabije otvorene prema petrojanu ..... [OVDE](#)

MOL postigao dogovor o tranzitu nafte preko Ukrajine ..... [OVDE](#)

OPEC+ odložio oktobarsko povećanje proizvodnje ..... [OVDE](#)

Bank of America opet promenila prognozu rasta cene nafte ..... [OVDE](#)

Rusija se nada još višem prihodu od prodaje nafte i gasa ..... [OVDE](#)

Vodeći trgovci naftom daju sumorna predviđanja tržišta ..... [OVDE](#)

Budžetski prihodi Rusije od nafte i gasa veći za 56 odsto ..... [OVDE](#)

PRIRODNI GAS

EU kompanije mogu kupovati ruski gas do novih sankcija ..... [OVDE](#)

Đedović Handanović: Očekujem da se proširenje Banatskog Dvora završi do 2026 ..... [OVDE](#)

Sankcije SAD za 2 indijske kompanije koji posluju sa ruskim LNG ..... [OVDE](#)

REGION

Ukrajinska blokada tranzita nafte diže troškove u Srbiji ..... [OVDE](#)

Crna Gora: Tender za rekonstrukciju skladišta nafte u Baru ..... [OVDE](#)

NIS i Sinopec potpisali memorandum o saradnji ..... [OVDE](#)

Novi sporazum o isporuci ruskog gasa Srbiji do kraja septembra ..... [OVDE](#)

Crude Oil Brent, SEP 13, 2024 – 1035 GMT – 72.68 \$ oilprice.com

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Fico: EK ne pomaže da se reši problem tranzita preko Ukrajine

Evropska komisija ne pomaže da se reši problem tranzita nafte i gasa preko Ukrajine, tvrdi premijer Slovačke Robert Fico. On je napomenuo da slovačke vlasti rade na tome da se ova ruta i dalje koristi kao glavni put za snabdevanje zemlje energetskim resursima, prenosi [Oilexp.ru](#).

„Ne želim sada nikoga da kritikujem, ali se slažem sa rečima mađarskog ministra spoljnih poslova da Evropsku komisiju apsolutno nije briga ni za šta i da je to (rešavanje problema – prim. aut.) prepustila nama kako bismo mogli da rešavamo ta pitanja pojedinačno sa Ukrajinom, Rusijom, Azerbejdžanom“, rekao je on.

Fico je dodao da je slovačko rukovodstvo u veoma bliskom kontaktu sa svim kompanijama koje se bave snabdevanjem zemlje naftom i gasom.

Prema rečima premijera, slovačke vlasti će učiniti sve da trasa preko teritorije Ukrajine i dalje bude korišćena kao glavni tranzitni put za naftu i gas za Slovačku.

Ranije je šef slovačke unije za gas i naftu Rihard Kvasnovski rekao da je isplativo da zemlja dobija gas preko Ukrajine, a korišćenje drugih ruta bi bilo skuplje. On smatra da

slovačke kompanije mogu dobiti gas iz alternativnih izvora, ali to može zahtevati veće troškove transporta, jer bi tranzit prolazio kroz više zemalja i dužom rutom.

MOL postigao dogovor o tranzitu nafte preko Ukrajine

MOL je postigao dogovor koji će obezbititi kontinuirano snabdevanje ruskom sirovom naftom naftovodom koji prolazi kroz Ukrajinu, prenosi [Rigzone](#).

Saopštenje kompanije je usledilo nakon što je Ukrajina efektivno zabranila kompaniji Lukoil da nastavi da je koristi kao tranzitnu zemlju u znak odmazde za rusku invaziju. Sporazumom će MOL, koji kontroliše rafinerije u Mađarskoj i Slovačkoj, preuzeti isporuke sirove nafte na granici Belorusije i

Ukrajine od 9. septembra.

Ranije je ruska strana bila odgovorna za dopremanje sirove nafte na lokacije u Mađarskoj i Slovačkoj blizu granice sa Ukrajinom.

„Novi aranžman pruža održivo rešenje za transport sirove nafte na naftovodu Družba“, rekao je izvršni potpredsednik Mol Downstream Gabriel Szabo, misleći na naftovod koji povezuje Rusiju i Mađarsku preko Ukrajine.

Vlasti Saudijske Arabije otvorene prema petrojuanu

Vlasti Saudijske Arabije pokazuju otvorenost za uvođenje novih ekonomskih instrumenata, uključujući petrojuan za međusobna poravnanja, tvrdi ministar industrije i mineralnih resursa Bandar al-Hureif u intervjuu za South China Morning Post.

Saudijska Arabija će, rekao je, „uvek pokušavati nove stvari i ostati otvorena za

planiramo i da se takmičimo. Ali, što je još važnije, daje mogućnost našim investitorima koji će ulagati u našu zemlju da zaštite svoje valutne rizike", objasnio je šef odeljenja. Kako novine primećuju, al-Khureif nije mogao dati nikakav konkretan vremenski okvir za početak upotrebe petrojuana. „Komercijalno gledano, ako govorimo o poslovanju između

**PREUZMI
MOL MOVE
APLIKACIJU!**

Pogodnosti nivoa koji postigneš traju 12 meseci.

molmove.rs

nove ideje". „A takođe ćemo se truditi da ne mešamo politiku sa trgovinom", tvrdi on.

„Naša politika je da održavamo uravnotežen kurs između saudijskog rijala i dolara", rekao je ministar. "Ovo nam daje odličnu priliku da

dobavljača i klijenta, verujem da se takav dogovor može postići u zavisnosti od njihove slobode da to rade. To nije nešto što bi privuklo našu pažnju sa regulatorne tačke gledišta", rekao je on, prenosi list.

OPEC+ odložio oktobarsko povećanje proizvodnje

Članice OPEC+ odložile su planove za povećanje proizvodnje nafte za planiranih 180.000 barela dnevno u oktobru, kao deo

programa za postepeno vraćanje 2,2 miliona barela dnevno na tržište u narednim mesecima.

Povećanje je odloženo za dva meseca, rekla su dva izvora iz OPEC+, koji su govorili pod uslovom anonimnosti zbog osetljivosti pregovora, preneo je CNBC.

Smanjenje od 2,2 miliona bpd, koje je sprovedeno tokom drugog i trećeg kvartala, trebalo je da istekne krajem ovog meseca.

Bank of America opet promenila prognozu rasta cene nafte

Bank of America Global Research je u smanjila svoju prognozu cene nafte tipa Brent za 2025. za 5 dolara na 75 dolara po barelu, navodeći slabiju potražnju, posebno iz Kine, i značajno povećanje zaliha, prenosi **Reuters**.

Prema analitičarima banke, smanjen rast globalne potražnje za naftom od 1,1 milion barela dnevno (bpd) na godišnjem nivou 2025. godine, u kombinaciji sa povećanjem ponude nafte izvan OPEC-a od skoro 1,6 miliona barela dnevno, ograničiće sposobnost OPEC+ da poveća proizvodnju, odnosu na prethodnu godinu u 2024. i 2025. godini.

„Neusklađenost globalne potražnje i stope rasta ponude izvan OPEC-a stvara zagonetku za OPEC+, koji se nadao da će povratiti tržišni deo u 4. kvartalu 2024-2025.“, saopštila je banka.

OPEC+ se u četvrtak složio da odloži planirano povećanje proizvodnje nafte za oktobar i novembar nakon što su cene sirove pale na najniži nivo u poslednjih devet meseci, dodajući da bi mogao dalje da

To smanjenje su dobrovoljno podržale članice koalicije OPEC+: Alžir, Irak, Kazahstan, Kuvajt, Oman, Rusija, Saudijska Arabija i Ujedinjeni Arapski Emirati.

pauzira ili preokrene povećanja ako bude potrebno.

Čak i sa planovima OPEC+ na čekanju, tržište bi trebalo da se vrati na višak od 730.000 bpd u 2025. godini, što bi izazvalo dalji pritisak na pad cena, napominje BofA.

Grupa ima dve potencijalne strategije – ili da dozvoli da prevladaju visoke cene jer snabdevanje ne-OPEC-a zadovoljava globalnu potražnju za naftom, ili da poveća proizvodnju, rizikujući pad cena i prihoda, sa ciljem da se proizvođači sa višim troškovima oteraju sa tržišta.

„Prvi slučaj je naša osnovna linija. Po našem mišljenju, drugi slučaj, rat za ideo na tržištu, mogao bi da dovede do pada cena nafte Brent na prosečnih 60 dolara po barelu sledeće godine,“ dodaje banka.

Citi je takođe ranije ove nedelje upozorio da bi neuspeh u smanjenju proizvodnje mogao da dovede do cene nafte od 60 dolara po barelu 2025. godine, podstaknute povećanjem snabdevanja izvan OPEC-a i nižom potražnjom.

Rusija se nada još višem prihodu od prodaje nafte i gasa ove godine

Ministarstvo ekonomije Rusije poboljšalo je svoju prognozu za prihode od izvoza nafte i gasa za 2024. godinu, podižući procene za 17,4 milijarde dolara u odnosu na prethodnu projekciju na 239,7 milijardi dolara. Ovo povećanje se pripisuje povoljnijim izgledima cena, prenosi **substantial.ro**

Dokument pokazuje da se predviđa da će izvoz ruske sirove nafte porasti na 239,9 miliona tona (ekvivalentno 4,8 miliona barela dnevno) za tekuću godinu, u odnosu na 238,3

miliona tona u 2023. Ruska nafta prodata za izvoz porasla je na 70 dolara po barelu, što je pozitivna revizija od 5 dolara u odnosu na aprilsku procenu.

U kontekstu zapadnih sankcija i ograničenja uvoza, Rusija je uspela da veliki deo izvezenih energenata preusmeri na tržišta Kine i Indije, čime je uspela da zadrži značajan deo svojih budžetskih prihoda.

Revizije ukazuju na veće buduće prihode za rusku državu, pri čemu se procenjuje da će

prihodi od izvoza nafte i gase ove godine porasti na skoro 240 milijardi dolara, što je 13 milijardi dolara više nego 2023. Istovremeno, prognoza za 2025. je prilagođena naviše na 236,5 milijardi sa 226,2 milijarde dolara ranije projektovanih. Ruski predsednik Vladimir Putin nedavno je izjavio da će globalna ekonomija trpeti bez pristupa ruskoj nafti i gasu. U govoru na ekonomskom forumu na ruskom Dalekom istoku, on je rekao da Rusija planira da nastavi da isporučuje prirodni gas preko Ukrajine u EU, iako trenutni tranzitni sporazum ističe krajem godine. Rusija očekuje da će proizvodnja gasa nastaviti da raste na godišnjem nivou do 2030.

Međutim, Ministarstvo privrede je smanjilo očekivanja za proizvodnju nafte i za ukupan obim izvoza energije. Ove godine se očekuje da će domaća proizvodnja nafte pasti na 521,3 miliona tona sa 529,6 miliona tona u 2023, a na oko 518,6 miliona tona do 2025.

Vodeći trgovci naftom daju sumorna predviđanja tržišta

Vodeći svetski trgovci naftom Trafigura Group i Gunvor Group dali su sumorna predviđanja u pogledu budućnosti tržišta nafte, prenosi **Bloomberg**.

Na konferenciji za naftu i gas u Singapuru, šef Trafigure Ben Luckock upozorio je da će cijena nafte tipa Brent vjerovatno pasti na 60 dolara po barelu u bliskoj budućnosti, navodi publikacija.

Predsednik Gunvor grupe Torbjorn Tornkvist takođe je izrazio pesimizam i napomenuo da će se neravnoteža između proizvodnje i potrošnje nafte pogoršati u narednim

godinama.

Takozvano dno cena nafte moglo bi da se pomeri sa 75-80 dolara po barelu na 70 dolara, što je očekivana dugoročna rentabilna cena za američke škriljce, prema Daan Struivenu, šefu istraživanja u Goldman Sachs Group Inc.

Trgovci su zabrinuti zbog pada potražnje za naftom u Kini i SAD, kao i zbog viška ponude iz zemalja koje nisu članice OPEC+. Cena nafte tipa Brent već je pala od početka jula na 71 dollar, čime je eliminisala sve ovogodišnje dobitke.

Budžetski prihodi Rusije od nafte i gase veći za 56 odsto

Budžetski prihodi Rusije od prodaje nafte i gase u periodu januar-avgust iznosili su 7,6 biliona rubalja (76,2 milijarde dolara) i veći su za 56,2 odsto u odnosu na prošlu godinu, saopštilo je Ministarstvo finansija, uz procene prihoda od izvoza u celoj 2024.

Skok prihoda je uglavnom rezultat viših cena, navodi ministarstvo, dodajući da bi povoljan

trend trebalo da se nastavi i u septembru, prenosi **TASS**.

Budžetski prihodi iz ostalih sektora povećani su u periodu od januara do avgusta za 27,3 odsto u odnosu na isti period prošle godine i iznosili su 15,47 trilliona rubalja.

Budžet je u prvih osam meseci zabeležio deficit od 331 milijardu rubalja.

EU kompanije mogu kupovati ruski gas do novih sankcija

Evropske kompanije mogu da nastave da kupuju ruski prirodni gas sve dok to ne zabrane nove sankcije, tvrdi evropski komesar za energetiku Kadri Simson na konferenciji za novinare u Briselu, prenosi **TASS**.

„Kompanije trenutno imaju sva pravna sredstva da nastave da kupuju ruski gas. Mogu to da urade sve dok sankcije to ne ograniče”, rekla je ona.

Kada je jedan od novinara upitao Simsonovu zašto je dva puta spomenula da EU još nije sankcionisala kupovinu ruskog gasa i da li Evropska komisija razmatra zabranu kupovine ruskog prirodnog gasa, ona je odgovorila: „Dok rat traje... Moramo da odgovorimo, prvo, moramo da pomognemo Ukrajini da se obnovi, a drugo, moramo da nastavimo sa našim sankcijama.

Đedović Handanović: Očekujem da se proširenje Banatskog Dvora završi do 2026.

Ministarka rudarstva i energetike Dubravka Đedović Handanović obišla je sedište „Srbijagasa“, tokom posete Novom Sadu, i sa direktorom Dušanom Bajatovićem razgovarala o proširenju podzemnog skladišta gase Banatski Dvor u prisustvu Alekseja Aleksejeva, direktora „Gastransa“, kao i o spremnosti za grejnu sezonu,

saopšteno je iz **resornog ministarstva**.

„Očekujem da imamo kapacitete skladištenja od 1,5 milijardi kubika gase u Banatskom Dvoru do kraja 2026. godine što će krucijalno doprineti energetskoj bezbednosti i stabilnosti u narednih 25 godina”, kazala je ona.

Đedović Handanović je navela da su

skladišta gasa dobro popunjena i u Srbiji i u Mađarskoj, kao i da su dogovorene dodatne isporuke iz Azerbejdžana.

„U novembru ćemo u Banatskom Dvoru imati 750 miliona kubika gase i 163 miliona u

Mađarskoj. Obezbedili smo i dodatne količine iz Azerbejdžana, koje ćemo povlačiti u skladu sa potrebama, a dogovor ćemo uskoro ozvaničiti”, navela je ministarka.

Sankcije SAD za dve indijske kompanije koji posluju sa ruskim LNG

Ministarstvo finansija SAD uključilo je Gotik Shipping Co (Indija) i Plio Energy Cargo Shipping Opc Private Limited (Indija) na listu sankcija, navodi se u saopštenju za štampu, prenosi [interfax.ru](#).

Tankeri Asia Energy, Everest Energy i Pioneer su označeni u Palau i povezani su sa Ocean Speedstar Solutions Opc Private Limited (Indija). LNG transporteri North Air, North Mountain, North Sky i North Way su

IZABERITE PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Vidimo se na EKO benzinskim stanicama!

U izveštaju se tvrdi da su ove kompanije povezane sa postrojenjem za proizvodnju LNG Arctic LNG 2.

Na listi su takođe uključeni i nosači gase Mulan pod zastavom Palau-a i New Energy, povezani sa Plio Energy i Gotik Shipping-om. Pre dve nedelje, sedam tankera za transport tečnog prirodnog gasa (LNG) dodato je na listu sankcija: Asia Energy, Everest Energy, North Air, North Mountain, North Sky, North Way, Pioneer.

registrovani u Panami i povezani su sa White Fox Ship Management Fzco (UAE).

U dokumentima je navedeno da su Ocean Speedstar Solutions Opc Private Limited i Zara Shipholding Co (Indija) povezani sa Arctic LNG 2 LLC. Novatek China Holdings Co Ltd. i Vaterfall Engineering Ltd (UAE, povezan sa Arctic LNG 2) su takođe uvršteni na listu sankcija.

Prvi gas sa prve linije Arctic LNG 2

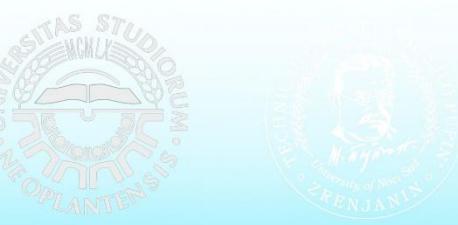
proizведен je krajem decembra 2023. godine, ali početak isporuka još nije zvanično objavljen.

Prema pisanju medija, Arctic LNG 2 je u avgustu isporučio drugu liniju postrojenja na lokaciju za proizvodnju gasa, a puštanje u rad može trajati, kao i kod prve linije, do decembra.

Projekat podrazumeva izgradnju 3 linije postrojenja, svaka kapaciteta

6,6 miliona tona godišnje.

Sredinom decembra 2023. postalo je poznato da je Novatek proglašio višu silu u isporukama za neke od svojih kupaca zbog američkih sankcija protiv Arctic LNG 2. Izvori Interfaksa su proglašavanje više sile u

ТЕХНИЧКИ ФАКУЛАТЕТ “МИХАЈЛО ПУПИН” ЗРЕЊАНИН

знање за
ново време

website: www.tfzr.uns.ac.rs
mail: dekanat@tfzr.rs

isporukama LNG-a doveli u vezu sa stavom banaka i brodovlasnika, koji strahuju da bi

pružanje finansijskih i transportnih usluga nakon uvođenja sankcija protiv projekta moglo stvoriti rizike za njih. Prema

izvorima, Novatek je napravio pauzu kako bi rešio problem tako što je proglašio višu silu i time otklonio rizik od novčanih kazni u slučaju kašnjenja isporuka. List

Komersant, pozivajući se na izvore u ruskoj vladi,

takođe je izvestio da su strani akcionari Arctic LNG 2 - TotalEnergies, kineski CNPC i CNOOC, kao i konzorcijum japanskih Mitsui i JOGMEC (svaki poseduje po 10%) - proglašili višu silu na njihove ugovore u projektu zbog sankcija SAD.

WPC
ENERGY
SERBIA

NATIONAL
COMMITTEE

Ukrajinska blokada tranzita nafte diže troškove u Srbiji

Delimična obustava isporuke nafte rafinerijama u Budimpešti i Bratislavi, koju je uvela Ukrajina, ako potraje, sigurno će izazvati promene u tokovima derivata u čitavom regionu. Mađarska neće preživeti bez ruske nafte. Odluka Ukrajine da obustavi isporuke za Lukoil preko naftovoda Družba postala je ozbiljan izazov za zemlju - rekao je mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto u intervjuu televiziji RBK.

- Ako Mađarska prestane da dobija naftu iz Rusije, mi jednostavno nećemo preživeti. Postoji još jedan naftovod koji ide u Mađarsku iz Hrvatske, od jadranske obale, ali njegov kapacitet nije dovoljan da snabdeva sve. Ovde treba uzeti u obzir i Slovačku, koja se naftom snabdeva preko Mađarske. I jednostavno nema drugog izbora. I delom Češku - rekao je Sijarto. Tomislav Mićović, generalni sekretar Udruženja naftnih kompanija Srbije tvrdi da

će delimična obustava isporuke nafte rafinerijama u Budimpešti i Bratislavi, koju je uvela Ukrajina, ako potraje, sigurno izazvati promene u tokovima derivata nafte u čitavom regionu, prenosi **Politika**.

- Značajan deo uvoza dizela u Srbiju dolazi upravo iz ovih rafinerija i ukoliko te količine budu redukovane, srpsko tržište će morati da se okrene drugim izvorima.

Prepostavljam da će isto učiniti i kompanije koje posluju na tržištima Mađarske i Slovačke. To će svima podići logističke

troškove, ali snabdevenost tržišta sigurno neće biti ugrožena jer u okruženju imam sasvim dovoljno benzina, dizela i ostalih derivata nafte, da mogu da se u potpunosti zadovolje potrebe celog regionala - objašnjava Mićović.

Crna Gora: Tender za rekonstrukciju skladišta nafte

Crna Gora planira da raspiše tender za rekonstrukciju svog skladišta nafte u Baru na Jadranu, rekao je ministar rudarstva Admir Šahmanović, prenosi **Seenews**. Jedan od prioritetnih projekata na kojem

ministarstvo radi je priprema tenderske dokumentacije za renoviranje skladišta nafte u Baru, što je neophodan uslov da Crna Gora u narednom periodu obezbedi adekvatne rezerve nafte.

NIS i Sinopec potpisali memorandum o saradnji

Naftna industrija Srbije, u vlasništvu ruskog giganta Gasproma, i njen Naučno-tehnološki centar (NTC) potpisali su sa kineskom firmom Sinopec Petroleum Engineering Corporation, koja je deo kompanije Sinopec, jedne od najvećih naftno-gasnih kompanija u svetu, Memorandum o naučno-tehnološkoj saradnji. Dve naftno-gasne kompanije dogovorile su se da sarađuju u oblasti zelene energije i projekata za prikupljanje, skladištenje i iskorišćenje ugljen-dioksida (eng. carbon capture, utilisation and storage

– CCUS), saopštio je **NIS**. Memorandum je potpisani tokom posete kineske delegacije domaćoj naftnoj kompaniji. Memorandom se definiše namera dve kompanije da uspostave naučno-tehnološku saradnju u oblastima od zajedničkog interesa. Prioritet su obnovljivi izvori energije, uključujući i oblast izdvajanja, skladištenja i iskorišćenja CO₂ (eng. CCUS), proizvodnje niskougljeničnog vodonika (eng. low-carbon hydrogen) i proizvodnje energije iz geotermalnih i solarnih izvor.

Novi sporazum o isporuci ruskog gasa Srbiji do kraja septembra

Sporazum o isporuci ruskog gasa Srbiji, koji ističe u martu sledeće godine, mogao bi da bude produžen do kraja septembra, izjavio je za Sputnjik savetnik predsednika Rusije Anton Kobjakov nakon sastanka sa potpredsednikom Vlade Srbije Aleksandrom Vulinom na Istočnom ekonomskom forumu, prenosi **Ekipa**.

Kobjakov je rekao da je na sastanku sa Vulinom razgovarao o pitanju produženja gasnog sporazuma između dve zemlje.

"Produžićemo (sporazum sa Srbijom o isporuci energeta). Uskoro se održava Ruska energetska nedelja", rekao je Kobjakov komentarišući mogućnost nastavka isporuka ruskog gasa Srbiji. Kako je precizirao, sporazum o produženju isporuka gasa Srbiji mogao bi da bude potpisani tokom septembra.

- Siguran sam da će dogovor biti sklopljen pre Ruske ekonomski nedelje - istakao je Kobjakov.

WPC
ENERGY
SERBIA

NACIONALNI
ENERGETSKI
KOMITET

NEDELJA

NEDELJA

ANALIZE • VESTI • STAVOVI

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav,
ili opredeljenje WPC Energy prema temama kojima se bave
